

نقش استقرار حسابداری تعهدی در کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی (مطالعه موردی: دانشگاه علوم پزشکی استان آذربایجان غربی)

علی اسلوب^۱/عسکر پاک‌مرام^۲

چکیده

مقدمه: در کشور ما، برخی سازمان‌های دولتی به سمت استفاده از مبنای تعهدی در حسابداری حرکت کرده‌اند. از این‌رو، به نظر می‌رسد که مبنای مورد استفاده در حسابداری دولتی می‌تواند بر اطلاعات مالی و تصمیم‌گیری‌های مبتنی بر این اطلاعات تأثیرگذار باشد و در صورت گزینش آن به عنوان مبنای پیش‌بینی و بودجه‌بندی، موجب تغییرات عمده‌ای در تخصیص منابع شود. پژوهش حاضر به دنبال بررسی نقش استقرار حسابداری تعهدی در کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی علوم پزشکی استان آذربایجان غربی است.

روش پژوهش: پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر نوع داده‌ها کمی، از نظر نحوه گردآوری داده‌ها توصیفی و از نظر شیوه اجراء پیمایشی (زمینه‌یابی) است. جامعه آماری در این تحقیق شامل مدیران مالی علوم پزشکی استان آذربایجان غربی ($N=250$) می‌باشد. لذا در این پژوهش تعداد ۱۸۶ نفر (۴۲ نفر مدیران ارشد و ۱۴۴ نفر مدیران میانی) با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب و پرسشنامه استاندارد بنار، پخش و داده‌های لازم جمع‌آوری گردید. در تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی چون میانگین، میانه، انحراف استاندارد و ... و در بخش استنباطی از آزمون آمار ناپارامتریک هم‌چون خی دو استفاده شده است.

یافته‌ها: مقدار خی دو مقایسه‌ی توزیع فراوانی‌های مرتبط با قابلیت پاسخ‌گویی برابر $65/571$ مرتبط با تدوین بودجه عملیاتی برابر $37/760$ ، مرتبط با بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی برابر $36/097$ و مرتبط با تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران مالی برابر $18/080$ می‌باشد که همگی در سطح $p \leq 0.1$ معنادار می‌باشند.

نتیجه‌گیری: بطور کلی حسابداری تعهدی در کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی و مولفه‌های آن هم‌چون قابلیت پاسخ‌گویی، تدوین بودجه عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی و تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران مالی موثر است.

کلید واژه‌ها: حسابداری تعهدی، کیفیت تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری، مدیران مالی، بهداشت و درمان.

۱- دانشجوی کارشناسی‌ارشد مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بناب، بناب، ایران، (نویسنده مسئول)، پست الکترونیک: ali.oslob@gmail.com
۲- استادیار گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، بناب، ایران

مقدمه

در جهان امروز عواملی چون تخصصی شدن فعالیت‌ها، وسعت و سرعت در تغییرات فناوری، تنوع نیازهای انسان‌ها در جوامع مختلف، گسترش روزافزون شیوه‌های رقابتی و... باعث پیچیده‌تر شدن نیازهای بشر شده است به طوری که مدیریت، فرایند برآورده‌سازی رضایت‌بخش نیازهای گوناگون آنان توسط سازمان‌های تعریف شده موجود به عنوان مسئله‌ای چالش برانگیز، همراه با عدم قطعیت‌های فراوان مطرح می‌شود. بر اساس این تعریف، موفقیت سازمان نیز بر پایه سطح دستیابی به اهداف تعیین شده مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت [۱]. در چنین شرایطی، به منظور استفاده بهینه و مؤثرتر از منابع محدود موجود، آنچه که بیش از پیش مورد علاقه اندیشمندان و پژوهش‌گران عرصه علم و فناوری واقع شده است، در واقع، یافتن دیگر روش‌ها و رویکردهای نوین جایگزین است، به طوری که بتوان احتمال دستیابی به اهداف تعریف شده در جهت حصول رضایت‌مندی انسان‌ها و نیز برآورده کردن نیازهای مطرح شده توسط آنان را حداکثر کرد تا به نحوی بهره‌وری سازمان افزایش یابد. در بین تمامی عواملی که می‌توانند به نحوی در رفتار و نتایج عملی یک سازمان تأثیرگذار باشد، «عملکرد مالی سازمان» جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. در این ارتباط، مطالعه و تمرکز بر فرایندهای زیرسیستم مالی سازمان می‌تواند گامی مؤثر در جهت یافتن راه‌حلهایی کارآمد برای مرتفع کردن مسائل مالی سازمان باشد. از جمله مواردی که می‌تواند بر عملکرد مالی سازمان به ویژه بر عملکرد و نتایج عملیاتی سازمان، از دیدگاه تصمیم‌گیری مدیران تأثیرگذار باشد سامانه حسابداری آن سازمان است [۲]. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که هدف کلی صورت‌های مالی فراهم آوردن اطلاعات مربوط به منظور برآوردن نیازهای استفاده‌کنندگان در زمینه تصمیم‌گیری‌های مقتضی است. در حقیقت، می‌توان تصمیم‌گیری را هدف فراگیر، که کلیه اهداف دیگر را تحت تأثیر قرار می‌دهند، در نظر گرفت. حسابداری

تعهدی، در واقع آثار مالی مبادلات و رویدادها، به هنگام وقوع و بدون توجه به زمان دریافت یا پرداخت وجوه نقد، شناسایی می‌شود [۳]. به عبارت دیگر، درآمدها در موقع تحقق و هزینه‌ها در مقطع دریافت کالا و خدمات مورد نظر و بدون توجه به زمان ارسال صورت حساب یا پرداخت وجوه مربوط، شناسایی و ثبت می‌شوند. همچنین، برخلاف حسابداری نقدی، گزارش‌گری در حسابداری تعهدی شامل افشای اطلاعات مربوط به کلیه دارایی‌ها (مالی و فیزیکی)، کلیه بدهی‌ها (کوتاه‌مدت و بلندمدت)، خالص دارایی‌ها، حقوق صاحبان سهام، ارزش ویژه، هزینه‌ها و درآمدهاست. از سوی دیگر، گرچه تأکید حسابداری تعهدی بر کلیه دارایی‌ها و نه فقط وجوه نقد است، مستندات حاصل از نظام مذکور شامل اطلاعات کاملی درباره جریان‌های نقدی نیز هست به گونه‌ای که صورت جریان‌های وجوه نقد جزء لاینفک مجموعه صورت‌های مالی تنظیم شده در نظام حسابداری تعهدی به شمار می‌آید. باید توجه داشت که تفاوت اصلی میان مبانی حسابداری نقدی و تعهدی، در زمان ثبت رویدادهای مالی نهفته است و مقطع زمانی مذکور، نقش حیاتی را در مدیریت و تصمیم‌های آن دارد [۴]. سعیدی در پژوهشی نشان داد که کمبود اطلاعات در خصوص چگونگی تفریح بودجه در کیفیت تصمیم‌گیری مسئولان اعم از اجرایی و مقننه یا نظارتی موثر است [۵]. الماسی و غلامپور در پژوهشی تحت عنوان نقش قوانین و مقررات محاسباتی و سیستم حسابداری تعهدی در ارتقاء ظرفیت پاسخ‌گویی نشان دادند که قوانین و مقررات محاسباتی و سیستم حسابداری تعهدی در ارتقاء ظرفیت پاسخ‌گویی صورت‌حساب عملکرد نقش بسزایی دارد، ولی اطلاعات مندرج در صورت‌حساب عملکرد، پاسخ‌گوی انتظارات استفاده‌کنندگان از این صورت‌حساب نیست. اما طی سال‌های اخیر، در محتوای اطلاعاتی این صورت‌حساب، بهبود حاصل شده است [۶]. بابائیان در بررسی میزان تأثیر بهره‌مندی از سامانه حسابداری تعهدی کامل بر بهبود سطح بهره‌وری سازمانی نشان

استفاده شوند و جریان نقدی توان پیش‌بینی بهتری نسبت سودهای تاریخی دارند. علاوه بر این مدل جریان نقدی و مدل جریان نقدی و اجزاء تعهدی توان پیش‌بینی بهتری نسبت به مدل سود دارند. همچنین نشان داد که نسبت‌های جریان نقدی قابلیت پیش‌بینی جریان نقدی آتی را ندارند [۹]. فرانسسیس و همکاران در پژوهش تحت عنوان کیفیت اقلام تعهدی معیار تشخیص ابهام موجود در مورد گردش وجه نقد آتی شرکت‌ها استرالیا نشان دادند که کیفیت اقلام تعهدی از نظر سرمایه‌گذاران به معنی نزدیکی سود حسابداری به وجه نقد می‌باشد. بنابراین کیفیت ضعیف اقلام تعهدی باعث می‌شود که مبهم بودن اطلاعات افزایش یافته و ریسک سرمایه‌گذاری نیز در پی آن افزایش داشته باشد [۱۰]. یافته‌های تحقیق بارتون حاکی از این است که حسابداری تعهدی باعث مدیریت کارایی منابع می‌شود وی تاکید می‌کند که دولت‌ها برای اعمال سیاست‌های مالی کوتاه مدت و مدیریت وجوه نقد به اطلاعات جریان‌های نقدی (مبنای نقدی) و برای مدیریت بهینه منابع به اطلاعات حسابداری تعهدی نیازمند هستند [۱۱].

تحقیق در زمینه نحوه اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر تصمیمات طیف وسیعی از تصمیم‌گیرندگان ذینفع، به درک بهتری از چگونگی نقش این اطلاعات و ضرورت افشای آنها کمک می‌کند. از سوی دیگر، با توجه به این که اطلاعات حسابداری بر مبنای فرض تعهدی تهیه و ارائه می‌گردد، محتوای اطلاعاتی ارقام نقدی و تعهدی می‌تواند به روشن‌تر شدن مبانی تئوریک و همچنین مفروضاتی که در وضع استانداردهای حسابداری باید مد نظر قرار گیرد، کمک مؤثری کند. از سوی دیگر، اهمیت اطلاعات حسابداری بر کسی پوشیده نیست و اکثر شرکت‌ها، سازمان‌ها و ادارات بخاطر الزامات قانونی و نیز تبلیغ سایر کاربردهای اطلاعات حسابداری، دست به استقرار سیستم‌های اطلاعات حسابداری زده‌اند. این استقرار شامل طراحی و اجرای سیستم‌ها می‌باشد، و عموماً هزینه‌های زیادی را بر شرکت‌ها تحمیل نموده است. بنابراین از اطلاعات

داد که بهبود کارایی، اثربخشی و صرفه اقتصادی فعالیت‌های گوناگون سازمان پژوهش‌ها و مطالعات ناجا نیازمند شرایطی است که فراهم‌سازی آنها بواسطه استفاده از سامانه حسابداری نقدی چندان میسر نخواهد بود در این ارتباط اجرای سامانه حسابداری تعهدی کامل در سازمان پژوهش‌ها و مطالعات ناجا می‌تواند گامی مؤثر در ارتقای سطح پاسخ‌گویی سازمان به ذی‌نفعان و تأمین شایسته نیازهای آنان باشد [۷]. حسینی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان مقایسه اطلاعات مالی مبتنی بر جریان‌های نقدی و اطلاعات مالی مبتنی بر حسابداری تعهدی در پیش‌بینی بازده سهام با توجه به چرخه‌ی عمر شرکت‌ها اطلاعات سه طبقه عمده صورت جریان وجوه نقد (فعالیت‌های عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی) با اطلاعات تعهدی متناظر با آنها (سود عملیاتی، اقلام تعهدی ناشی از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و اقلام تعهدی ناشی از فعالیت‌های تأمین مالی) جهت پیش‌بینی بازده سهام در هر یک از دوره‌های چرخه‌ی عمر شرکت‌ها (رشد، بلوغ و افول) مورد مقایسه قرار دادند. یافته‌های این پژوهش براساس یک نمونه متشکل از ۵۴۰ شرکت از میان شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۸۵ تا ۹۰، از وجود رابطه معنی‌داری بین اطلاعات جریان وجوه نقد و بازده سهام و همچنین اطلاعات مالی تعهدی و بازده سهام در تمامی دوره‌های چرخه‌ی عمر خبر می‌دهد. این در حالی است که نتایج آزمون آماری وونگ مشخص نشان داد در دوره‌های رشد و افول از چرخه‌ی عمر، اطلاعات جریان‌های نقدی از توان بیشتری جهت پیش‌بینی بازده سهام نسبت به اطلاعات تعهدی برخوردار است و عکس این موضوع در مورد دوره بلوغ صدق می‌کند [۸]. چوکاکیتی در پژوهشی با عنوان کاربرد نسبت‌های نقدینگی، جریان نقدی و حسابداری تعهدی در پیش‌بینی جریان نقدی عملیاتی آتی در تایلند را بررسی نمود. نتایج این پژوهش نشان داد که سود، جریان نقدی و اجزاء تعهدی را می‌توانند جهت پیش‌بینی جریان نقدی آتی در شرکت‌های تایلندی

تهیه شده این سیستم بایستی استفاده گردد [۱۲]. بر این اساس و با توجه به وجود نمونه‌های جهانی متعددی که نشان‌دهنده حصول نتایج رضایت‌بخشی از اجرای سامانه حسابداری تعهدی در سازمان‌هاست، مسئله اصلی پژوهش حاضر، پاسخ به این سؤال است که در شرایط کنونی، آیا استفاده از رویکرد حسابداری تعهدی می‌تواند به طور معناداری بر کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی دانشگاه علوم پزشکی تأثیر بگذارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به مبنای نتیجه، کاربردی، با توجه به نوع هدف، توصیفی، به لحاظ نوع داده‌ها، کمی، به لحاظ مبنای کنترل محقق جزو گروه تحقیقات غیر آزمایشی و به لحاظ مبنای روش نیز جزو تحقیقات پیمایشی می‌باشد.

در این پژوهش جامعه آماری شامل کلیه مدیران مالی (مدیران ارشد و میانی) دانشگاه علوم پزشکی استان آذربایجان غربی می‌باشد که حجم کامل آنها برابر نفر $N=250$ (۵۰ نفر مدیران ارشد و ۲۰۰ نفر مدیران میانی) می‌باشد. با توجه به حجم جامعه، به منظور برآورد حجم نمونه انتخاب شده از جدول کوکران استفاده شد. از این‌رو، در این پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی، که طبقات را نوع مدیران (ارشد یا میانی) تشکیل می‌دهند، نمونه‌ای به حجم ۱۸۶ نفر (۴۲ نفر مدیران ارشد و ۱۴۴ نفر مدیران میانی) انتخاب گردید.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات: به منظور جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش از پرسشنامه‌ای که توسط بنار برای انجام پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد تدوین شده استفاده گردیده است [۱۳]. پرسشنامه شامل ۲۰ سؤال بسته پاسخ از نوع پنج درجه‌ای لیکرت می‌باشد. در این پرسشنامه نیز پاسخ‌دهندگان نظرات خود را از مقوله‌های مختلف خیلی زیاد تا خیلی کم بیان می‌کنند. مؤلفه‌های پرسشنامه شامل چهار مقیاس قابلیت پاسخ‌گویی، بودجه‌ریزی عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی (شفافیت اطلاعات) و تصمیم‌گیری می‌باشد. بنار مقدار آلفای

کرونباخ برای ابزار اندازه‌گیری پایایی این پرسشنامه را ۰/۹۶ بدست آورده است که نشان‌دهنده پایایی بسیار بالای پرسشنامه است. نتایج مربوط به پایایی پرسشنامه در این پژوهش ۰/۸۰ است که شواهد کافی برای اجرا در اختیار قرار می‌دهد.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها: به منظور تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، در این تحقیق با در نظر گرفتن روش انجام تحقیق که توصیفی - پیمایشی است از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. بدین منظور در بخش توصیفی برای تحلیل داده‌ها از جدول توزیع فراوانی، میانگین، واریانس... و به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش با توجه به این که آزمون کلموگروف اسمیرنوف غیرنرمال بود از اینکرو، از آزمون ناپارامتریک خی دو... استفاده شد. برای سهولت در استفاده از این فنون آماری از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ بهره‌گیری شده است.

یافته‌ها

نمونه مد نظر در این تحقیق ۱۸۶ نفر بوده که پس از جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه تقریباً ۱۰ درصد از پرسشنامه‌ها یا برگشت داده نشدند یا قابل تحلیل نبودند از این‌رو، تعداد کل پرسشنامه‌ها قابل تحلیل ۱۷۵ پرسشنامه می‌باشد. از این تعداد تعداد افراد مرد ۱۲۹ نفر و ۷۴ درصد و زنان ۴۶ نفر و ۲۶ درصد می‌باشند هم‌چنین از این تعداد مدیران ارشد ۳۹ نفر و ۲۲ درصد و مدیران میانی ۱۳۶ نفر و ۷۸ درصد می‌باشند. افرادی که مدرک تحصیلی آنها فوق دیپلم ۳۷ نفر و ۲۱٪، لیسانس ۷۴ نفر و ۴۲٪ درصد، فوق لیسانس و بالاتر ۶۲ نفر و ۳۶٪ و نامشخص (افراد) که مدرک تحصیلی خود را مشخص نکرده‌اند) ۲ نفر و ۱ درصد است هم‌چنین تعداد افرادی که سابقه آنها ۵ سال و کمتر می‌باشد ۲ نفر و ۱٪، ۶-۱۰ سال ۵۷ نفر و ۳۳٪ درصد، ۱۱-۱۵ سال ۷۲ نفر و ۴۱٪، و ۱۵ سال و به بالا ۳۸ نفر و ۲۲ درصد و نامشخص (افراد) که سابقه خدمت خود را مشخص نکرده‌اند) ۶ نفر و ۳ درصد از کل نمونه را تشکیل می‌دهند.

در بخش توصیفی، آمار توصیفی مربوط به مولفه‌ها آمده است با توجه به نتایج حاصل، میانگین قابلیت پاسخ‌گویی ۲۲/۹۷۱۴، تدوین بودجه عملیاتی ۱۸/۵۸۲۹، بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی ۱۰/۷۷۷۱ و تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران ۱۹/۷۰۸۶ می‌باشد. سایر شاخص‌های آمار توصیفی نیز به تفکیک در جدول شماره ۱ آمده است. (جدول ۱)

برای آزمون نرمال بودن داده‌های بدست آمده برای متغیرهای تحقیق از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده شده است. در آزمون نرمال بودن داده‌ها فرض صفر چنین است که توزیع داده‌ها از توزیع نرمال تبعیت می‌کند و فرض مقابل بر خلاف این امر دلالت دارد. با توجه به اینکه سطح معنی‌داری تمامی داده‌ها کمتر از ۰/۰۵ بوده است، از این رو می‌توان گفت که توزیع داده‌های بدست آمده از پرسشنامه‌های تحقیق غیرنرمال است. به همین منظور برای آزمون فرضیه‌ها از آمار ناپارامتریک می‌توان استفاده نمود. نتایج کامل آزمون کولموگروف - اسمیرنوف در جدول شماره ۲ نشان داده شده است. (جدول ۲)

برای بررسی فرضیات پژوهش از آزمون آماری χ^2 استفاده شد از این رو، نتایج حاکی از آن است که مقدار χ^2 دو مقایسه‌ی توزیع فراوانی‌های مرتبط با قابلیت پاسخ‌گویی برابر ۶۵/۵۷۱ مرتبط با تدوین بودجه عملیاتی برابر ۳۷/۷۶۰، مرتبط با بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی برابر ۳۶/۰۹۷ و مرتبط با تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران مالی برابر ۱۸/۰۸۰ می‌باشد که همگی در سطح $p \leq 0.1$ معنادار می‌باشند بنابراین، فرضیه‌های پژوهش را با ۹۹ درصد اطمینان نمی‌توان رد نمود. جدول شماره ۳ نتایج آزمون فرضیات را بطور کامل نشان می‌دهد. (جدول ۳)

بحث و نتیجه‌گیری

بررسی نتایج فرضیه‌های پژوهش حاکی از آن است که اجرای حسابداری تعهدی بر افزایش قابلیت پاسخ‌گویی مدیران تأثیر داشته است بر این اساس مقدار $\chi^2 = 65/571$ می‌باشد که در سطح $p \leq 0.1$ معنادار

است. هم‌چنین نتایج نشان داد که اجرای حسابداری تعهدی بر تدوین بودجه عملیاتی توسط مدیران مالی موثر است و مقدار $\chi^2 = 37/760$ می‌باشد که آن هم در سطح $p \leq 0.1$ معنادار است. از سوی دیگر، نتایج نشان داد که اجرای حسابداری تعهدی می‌تواند بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی سازمان را برای مدیران مالی بطور شفاف‌تر بیان نماید و مقدار $\chi^2 = 36/097$ می‌باشد که آن هم در سطح $p \leq 0.1$ معنادار می‌باشد و در نهایت اجرای حسابداری تعهدی می‌تواند موجبات تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران را فراهم سازد که مقدار $\chi^2 = 18/080$ است که آن هم در سطح $p \leq 0.1$ معنادار می‌باشد. نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج؛ بابائیان [۷]، الماسی و غلامپور [۶]، سعیدی [۵] و بارتون [۱۱]، هم‌سو می‌باشد. اجرای سامانه حسابداری تعهدی کامل می‌تواند گامی مؤثر در ارتقای سطح پاسخ‌گویی سازمان به ذی‌نفعان و تأمین شایسته نیازهای آنان باشد [۷]. هم‌چنین قوانین و مقررات محاسباتی و سیستم حسابداری تعهدی در ارتقاء ظرفیت پاسخ‌گویی صورت‌حساب عملکرد نقش بسزایی دارد [۶]. از سوی دیگر، کمبود اطلاعات در خصوص چگونگی تفریح بودجه در کیفیت تصمیم‌گیری مسئولان اعم از اجرایی و مقننه یا نظارتی موثر است [۵]. حسابداری تعهدی باعث مدیریت کارآیی منابع می‌شود وی تأکید می‌کند که دولت‌ها برای اعمال سیاست‌های مالی کوتاه مدت و مدیریت وجه نقد به اطلاعات جریان‌های نقدی (مبنای نقدی) و برای مدیریت بهینه منابع به اطلاعات حسابداری تعهدی نیازمند هستند [۱۱].

براساس نتایج مزبور و پیشینه پژوهش اجرا و پیاده‌سازی سامانه حسابداری تعهدی در نظام حسابداری دانشگاه علوم پزشکی استان آذربایجان غربی که مبنی بر قابلیت پاسخ‌گویی مدیران بوده و هم‌چنین بتواند مبنای بودجه فعلی دانشگاه را به بودجه عملیاتی تغییر دهد و بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی دانشگاه را بصورت دقیق و شفاف بیان کند و مدیران را در اتخاذ تصمیمات بهینه و مهم و مؤثر یاری

از این رو، پیشنهاد می‌گردد مبنای حسابداری در نظام پزشکی به تعهدی کامل تبدیل گردد. همچنین با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد، به منظور افزایش قابلیت پاسخ‌گویی مدیران سازمان‌ها در برابر شهروندان و سایر افراد، وجوه دریافتی بابت اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها حسابداری تعهدی را اجرا و پیاده‌سازی نمایند. به منظور تسهیل در زمینه تدوین بودجه عملیاتی و امکان تهیه بودجه عملیاتی به صورت مطلوب و شفاف‌سازی بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی دستگاه‌های اجرایی، حسابداری تعهدی اجرا و پیاده‌سازی گردد.

رساند امری ضروری است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که اجرا و پیاده‌سازی مبنای حسابداری تعهدی در نظام حسابداری دانشگاه علوم پزشکی استان آذربایجان غربی به بهبود و افزایش تصمیم‌گیری‌های مدیران در دانشگاه کمک می‌کند و این امر (حسابداری تعهدی) می‌تواند باعث کمک به رشد کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی در دانشگاه گردد. با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق و اینکه حسابداری تعهدی در کیفیت تصمیم‌گیری مدیران مالی (قابلیت پاسخ‌گویی، تدوین بودجه عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی و تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران) دانشگاه علوم پزشکی استان آذربایجان غربی موثر است

جدول ۱ - یافته‌های توصیفی مؤلفه‌های قابلیت پاسخ‌گویی، تدوین بودجه عملیاتی، بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی و تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران مالی

مؤلفه‌ها	میانگین	میان	واریانس	انحراف معیار	دامنه	تعداد
قابلیت پاسخ‌گویی	۲۲/۹۷۱۴	۲۲	۸/۳۰۴	۲/۸۸۱۶۳	۸	۱۷۵
تدوین بودجه عملیاتی	۱۸/۵۸۲۹	۱۸	۸/۸۴۲	۲/۹۷۳۵۹	۱۲	۱۷۵
بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی	۱۰/۷۷۷۱	۱۱	۶/۶۶۸	۲/۵۸۲۳۳	۷	۱۷۵
تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران	۱۹/۷۰۸۶	۱۹	۸/۷۰۲	۲/۹۴۹۹۰	۹	۱۷۵

جدول ۲ - آزمون کولموگروف - اسمیرنوف نرمال بودن داده‌ها

تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران	بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی	تدوین بودجه عملیاتی	قابلیت پاسخ‌گویی	آزمون کولموگروف - اسمیرنوف
۲/۵۰۳	۳/۰۲۴	۱/۷۴۵	۴/۵۸۱	آزمون کولموگروف - اسمیرنوف
۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	سطح معنی‌داری

جدول ۳: نتایج آزمون خی دو مرتبط با اجرای حسابداری تعهدی

متغیرها	آزمون خی دو	درجه آزادی	Sig سطح معناداری	نتیجه آزمون	
				تعداد	تایید
قابلیت پاسخ‌گویی مدیران	۶۵/۵۷۱	۲	۰/۰۱	۱۷۵	*
تدوین بودجه عملیاتی	۳۷/۷۶۰	۲	۰/۰۱	۱۷۵	*
بهای تمام شده و هزینه‌های واقعی سازمان	۳۶/۰۹۷	۲	۰/۰۱	۱۷۵	*
تصمیم‌گیری‌های بهینه مدیران مالی	۱۸/۰۸۰	۲	۰/۰۱	۱۷۵	*

Reference:

- 1- Blanchard BS & Fabrycky WJ. Systems Engineering and Analysis ,5th ed., Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ; 2010: 89.
- 2- Babajani j. Necessitates the use of accrual accounting in the public sector and assess it for use in the public sector's. Journal of Peak Noor 2006; 5(4) .[Persian]
- 3- Diamond J. Performance Budgeting: Is Accrual Accounting Required, Working Paper P/02/240, Washington DC : IMF; 2009: 57.
- 4- Cable R, Healy P and C. Li . Toward Full Accrual Accounting – A Comparison Between US GASB 34 and IPSAS 17, Public Fund Digest 2012; 3(2).
- 5- Saidi P. Finance and Budgeting (On the basis of the new state budget). Tehran, Publication Negahe Danesh; 2005. [Persian]
- 6- Almasi H, Gholampour SM. The laws and regulations on accounting and accrual accounting system capacity to respond. Journal of Business management 2009; 1(2): 25-44.[Persian]
- 7- Babaeian A. Evaluate the benefit of a full accrual accounting system to improve organizational efficiency. Journal of order and security police 2013; 5,3(19).[Persian]
- 8- Hosseini SA, Karami GH & Omrani H. Comparative financial information is based on cash flows and financial information based on accrual accounting in forecasting stock returns, according to the life cycle of companies. Empirical Research in Accounting, 2013; 2(7): 149-168. [Persian]
- 9- Chotkunakitti P. Application cash flow ratios, Cash flow in Thai Listed Companies. Journal of Financial Economics 2005; 42: 257-287.
- 10- Francis H, Lafond R, Olsson P, Schipper K. The market pricing of Accruals Quality. Journal of Accounting and Economics 2005; 39: 295-327.
- 11- Barton A. Accrual Accounting and Budgeting Systems Issues in Australian Governments, Australian Accounting Review; 17, 3; Accounting & Tax Periodicals pg; 2013: 75.
- 12- Hashemi S, Babai, A, A. Information for management decision making. Journal of Tadbir 2005; 5: 56. [Persian]
- 13- Banar S. Assess and evaluate the effectiveness of the organizational benefits of replacing cash basis accounting accrual basis of accounting, rather than from the perspective of users martyr Beheshti University of Medical Sciences and Health Services. Master's thesis, Islamic Azad University of Kashan; 2011. [Persian]